

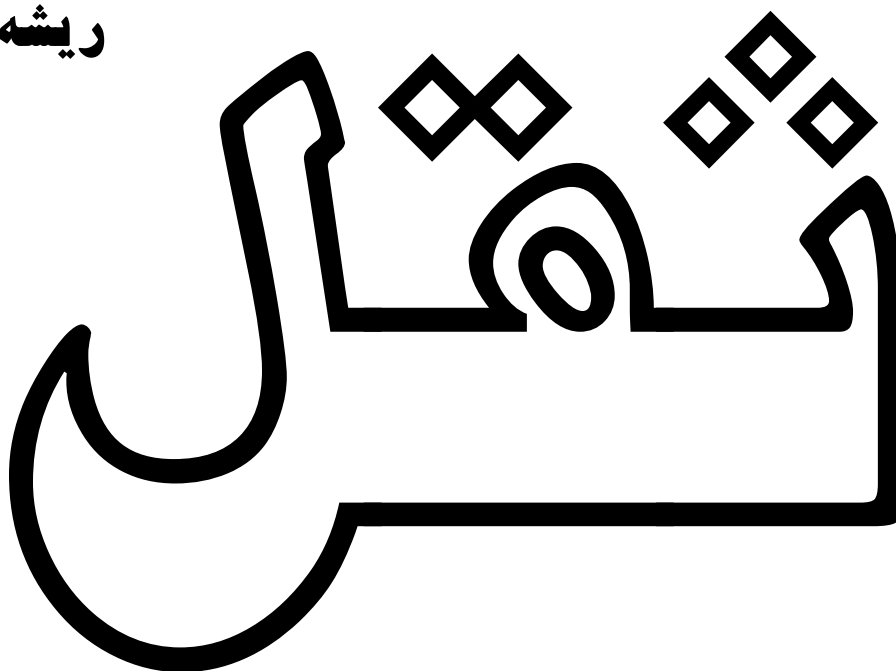

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۲۶۴

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۲۶۴، «نقل» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «ثقل» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «ثقل» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۲۶۴
ریشه	نقل
تعداد تکرار	۲۸
تعداد مشتقات	۱۷
تعداد ریشه مرتبط	۱۳۳

فهرست مشتقات

۱۵. مِثْقَالٌ (۶)	۱۱. نَقِيلًا (۲)	۷. اَنَّا قُلْتُمْ (۱)	۴. اُنْقَالَهُمْ (۱)	۱. اُنْقَالًا (۱)
۱۶. مِثْقَالٌ (۱)	۱۲. نِقَالًا (۲)	۸. النِّقْلَانِ (۱)	۵. اُنْقَالِهِمْ (۱)	۲. اُنْقَالَكُمْ (۱)
۱۷. مِثْقَالٍ (۱)	۱۳. مُثْقَلَةٌ (۱)	۹. النِّقَالُ (۱)	۶. اُنْقَلْتُ (۱)	۳. اُنْقَالَهَا (۱)
	۱۴. مُثْقَلُونَ (۲)	۱۰. تَفْلَتٌ (۴)		

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۰۸. کون (۱۳)	۸۲. عجل (۱)	۵۵. رَأَى (۳)	۲۸. حتى (۱)	۱. اتى (۷)
۱۰۹. لدن (۱)	۸۳. عزب (۲)	۵۶. زعم (۱)	۲۹. حسب (۱)	۲. اجر (۳)
۱۱۰. لطف (۱)	۸۴. عظم (۱)	۵۷. زکو (۲)	۳۰. حسن (۱)	۳. اخر (۳)
۱۱۱. لعل (۱)	۸۵. علم (۵)	۵۸. زوج (۱)	۳۱. حفو (۱)	۴. ارض (۷)
۱۱۲. لقی (۱)	۸۶. عمل (۴)	۵۹. سبل (۲)	۳۲. حقق (۱)	۵. الله (۹)
۱۱۳. متع (۱)	۸۷. غرم (۲)	۶۰. سحب (۲)	۳۳. حمل (۸)	۶. اله (۹)
۱۱۴. مرر (۱)	۸۸. غشو (۱)	۶۱. سكن (۱)	۳۴. حی (۲)	۷. امن (۱)
۱۱۵. ملک (۱)	۸۹. غشی (۱)	۶۲. سمو (۵)	۳۵. خیر (۱)	۸. انس (۱)
۱۱۶. موت (۲)	۹۰. غیب (۲)	۶۳. سوع (۲)	۳۶. خرج (۳)	۹. انن (۹)
۱۱۷. مول (۱)	۹۱. فرغ (۱)	۶۴. سوق (۱)	۳۷. خردل (۲)	۱۰. اولاء (۱)
۱۱۸. موه (۱)	۹۲. فری (۳)	۶۵. سئل (۷)	۳۸. خشی (۱)	۱۱. اول (۲)
۱۱۹. نذر (۱)	۹۳. فلح (۲)	۶۶. شرر (۱)	۳۹. خفف (۲)	۱۲. ابی (۲)
۱۲۰. نزل (۱)	۹۴. فیض (۱)	۶۷. شرک (۱)	۴۰. خلق (۱)	۱۳. برق (۱)
۱۲۱. نشء (۱)	۹۵. قرآن (۱)	۶۸. شقق (۱)	۴۱. خوف (۱)	۱۴. بشر (۱)
۱۲۲. نفر (۲)	۹۶. قرء (۱)	۶۹. شکر (۱)	۴۲. خیر (۲)	۱۵. بغت (۱)
۱۲۳. نفس (۵)	۹۷. قرب (۱)	۷۰. شهد (۱)	۴۳. دعو (۳)	۱۶. بلد (۲)
۱۲۴. وحد (۱)	۹۸. قسط (۱)	۷۱. شیء (۲)	۴۴. دنو (۲)	۱۷. بلغ (۱)
۱۲۵. وذر (۱)	۹۹. قلل (۲)	۷۲. شئن (۱)	۴۵. دون (۱)	۱۸. بلی (۱)
۱۲۶. وری (۱)	۱۰۰. قول (۷)	۷۳. صخر (۱)	۴۶. ذرر (۶)	۱۹. بنو (۱)
۱۲۷. وزر (۳)	۱۰۱. قوم (۵)	۷۴. صغر (۲)	۴۷. ذکر (۱)	۲۰. بین (۳)
۱۲۸. وزن (۵)	۱۰۲. کبر (۲)	۷۵. صلح (۱)	۴۸. ربب (۶)	۲۱. تلو (۱)
۱۲۹. وضع (۱)	۱۰۳. کتب (۲)	۷۶. صلو (۱)	۴۹. رحم (۲)	۲۲. ثقل (۶)
۱۳۰. وقت (۱)	۱۰۴. کثر (۱)	۷۷. صیر (۱)	۵۰. رسل (۱)	۲۳. ثمر (۱)
۱۳۱. وله (۹)	۱۰۵. کفر (۱)	۷۸. ضعف (۱)	۵۱. رسو (۱)	۲۴. جعل (۱)
۱۳۲. یدی (۱)	۱۰۶. کفی (۱)	۷۹. طمع (۱)	۵۲. رضو (۱)	۲۵. جلو (۱)
۱۳۳. یوم (۶)	۱۰۷. کلل (۱)	۸۰. ظلم (۲)	۵۳. روح (۱)	۲۶. جهد (۱)
		۸۱. ظهر (۱)	۵۴. رئف (۱)	۲۷. حبب (۳)

فهرست آیات

۱. {النساء - ۴۰} إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِن تَكَ حَسَنَةً يُّضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا
۲. {الأعراف - ۸} وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
۳. {الأعراف - ۵۷} وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّى إِذَا أَقْلَّتْ سَحَابًا نَقَالًا سُفُّتَاهُ لِيَلِدَ مِنْهَا مَاءً فَأَخْرِجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
۴. {الأعراف - ۱۸} يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسُالُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
۵. {الأعراف - ۱۸} هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَا اللَّهَ رَبُّهَا لِنِ آتَيْتَنَا صَالِحًا لَتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ
۶. {التوبة - ۳۸} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ لِكُمْ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنْتَقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ
۷. {التوبة - ۴۱} انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
۸. {يونس - ۶۱} وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَضْعَفُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
۹. {الرعد - ۱۲} هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ السَّحَابَ الثَّقَالَ
۱۰. {النحل - ۷} وَتَحْمِيلِ أَنْتَقَالِكُمْ إِلَى بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بِالْغَيْهِ إِلَّا يَشِقُّ الْأُنْفُسُ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ
۱۱. {الأنبياء - ۴۷} وَتَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ حَرْدَلٍ آتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ
۱۲. {المؤمنون - ۱۰} فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
۱۳. {العنكبوت - ۱۳} وَلِيَحْمِلَنَّ أَنْتَقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَنْتَقَالِهِمْ وَلِيَسْأَلَنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ
۱۴. {العنكبوت - ۱۳} وَلِيَحْمِلَنَّ أَنْتَقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَنْتَقَالِهِمْ وَلِيَسْأَلَنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ
۱۵. {العنكبوت - ۱۳} وَلِيَحْمِلَنَّ أَنْتَقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَنْتَقَالِهِمْ وَلِيَسْأَلَنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ
۱۶. {لقمان - ۱۶} يَا بُنَيَّ إِنِّي إِذَا أَقْبَلْتُكَ لَظَنُّوا أَنِّي مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ حَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَحْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ
۱۷. {سبأ - ۳} وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَضْعَفُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
۱۸. {سبأ - ۲۲} قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍَ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ
۱۹. {فاطر - ۱۸} وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جَلِيلِهَا لَا يُحْمَلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يُحْسِنُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ مَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ
۲۰. {الطور - ۴۰} أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ
۲۱. {الرحمن - ۳۱} سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَا الثَّقَلَانِ
۲۲. {القلم - ۴۶} أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ

۲۳. {المزمل - ۵} إِنَّا سَأَلْتَنِي عَلَيْكَ قَوْلًا تَقِيلاً
۲۴. {الإنسان - ۲۷} إِنَّ هُوَ لَأَعْيُوبُونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذُرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا تَقِيلاً
۲۵. {الزلزلة - ۲} وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا
۲۶. {الزلزلة - ۷} فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ
۲۷. {الزلزلة - ۸} وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ
۲۸. {القارعة - ۶} فَأَمَّا مَنْ تَفَلَّتْ مَوَازِينُهُ